

OKTOBER 2007

Wijkactieplan

EINDHOVENSE
KRACHTWIJK

DOORNAKKERS

gemeente Eindhoven

Colofon

Uitgave

gemeente Eindhoven

Datum

Oktober 2007

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	3
1 INLEIDING	4
2 ANALYSE EN MAATSCHAPPELIJKE OPGAVE	5
2.1 ANALYSE.....	5
2.1.1 Algemeen	5
2.1.2 Samenstelling en samenhang van de bevolking.....	6
2.1.3 Werkloosheid en de beschikbaarheid van banen.....	7
2.1.4 Participatie aan de samenleving	8
2.1.5 Woningaanbod.....	9
2.1.6 Veiligheid en leefbaarheid.....	10
2.1.7 Voorzieningen in de wijk	11
2.2 MAATSCHAPPELIJKE OPGAVE	11
2.2.1 Bestrijding van werkloosheid	12
2.2.2 Aanpak van problemen achter de voordeur.....	13
2.2.3 Aanpak van slechte gezondheid.....	13
3 AANPAK VAN DE DOORBRAAKTHEMA'S	17
3.1 UITVOERINGSKRACHT IN DE WIJK	17
3.2 BESTRIJDING VAN WERKLOOSHEID	20
3.3 AANPAK VAN PROBLEMEN ACHTER DE VOORDEUR.....	24
3.4 AANPAK VAN SLECHTE GEZONDHEID.....	28
3.5 SCHOON, HEEL EN VEILIG.....	30
BIJLAGE: INDICATIEF FINANCIIEEL PERSPECTIEF.....	33

I Inleiding

Doornakkers is door de minister van Wonen, Wijken en Integratie (WWI) geselecteerd in het kader van het project "Van Aandachtswijk naar Krachtwijk". In deze wijken zullen extra investeringen gedaan worden in de aanpak van de sociale, fysieke en economische problemen die zich daar voordoen. In deze wijken wil het kabinet het tij keren zodat het in 8 tot 10 jaar weer wijken zijn waar mensen kansen hebben en benutten en waar het weer prettig is om te wonen. Het voorliggende Wijkactieplan geeft voor Doornakkers een eerste invulling aan deze ambitie en is in nauwe samenwerking met partners in de stad en bewoners(organisaties) tot stand gekomen.

Basis van onze aanpak is inzet op vier inhoudelijke sporen:

1. **Focus:** aandacht voor de belangrijkste zaken die het eerste opgepakt moeten worden. Dit zijn onze doorbraakthema's;
2. **Versnelling:** waar zouden zaken naar voren gehaald kunnen worden en welke succesvolle aanpakken kunnen we intensiveren;
3. **Integreren** van beleid: een nog betere en verdergaande afstemming, integratie en synergie tussen bestaand beleid en initiatieven in het sociale, fysieke en economische domein, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als tussen de gemeente en haar partners in de stad en wijken;
4. **Committeren** van onze partners in de wijken (bewoners, woningcorporaties, instellingen, politie, etc.) en onze mede-overheden (Rijk, Provincie, EU) aan de vraagstukken in de wijk: het creëren van vitale coalities.

Dit wijkactieplan fungeert ook als basis voor de afspraken die de stad hierover met het Rijk gaat maken. Het wijkactieplan beschrijft nadrukkelijk niet alle lopende initiatieven in de wijk, noch geeft het een overzicht van de totale opgave die er de komende jaren ligt in Doornakkers. Het beschrijft die zaken die in dit kader versneld en geïntensiveerd gaan worden: het surplus op de lopende inspanningen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een analyse op hoofdlijnen uitgevoerd van de vraagstukken in Doornakkers. Op basis hiervan worden de doorbraakthema's beschreven waarop in de komende jaren het verschil gemaakt moet gaan worden. Hoofdstuk 3 gaat in op de beoogde aanpak van de verschillende doorbraakthema's. Als bijlage is een indicatief financieel overzicht opgenomen.

Om tot een breed gedragen Wijkactieplan te komen, is in Eindhoven gekozen voor een innovatieve, bottom-up, aanpak, "maatschappelijke coalitievorming" genaamd. Een nadere beschrijving van deze aanpak, alsmede een overzicht van de opbrengsten van deze aanpak en de beoogde methode van monitoring en kwaliteitsbewaking, vindt u in de publicatie "Eindhovense Aanpak Krachtwijken". Een uitgebreid statistisch overzicht van de wijk treft u aan in de publicatie "Kerncijfers Doornakkers".

2 Analyse en Maatschappelijke opgave

2.1 Analyse

De Rijksthema's wonen, werken, leren, veiligheid en integratie worden in samenhang met andere relevante domeinen in de wijk bekeken worden. Op basis van deze brede analyse wordt de maatschappelijke opgave voor de komende jaren geformuleerd.

2.1.1 Algemeen

Doornakkers ligt in het stadsdeel Tongelre aan de oostkant van Eindhoven en bestaat uit de buurten Doornakkers-West en Doornakkers-Oost. In 2007 wordt gestart met de bouw van de nieuwbouwwijk Tongelresche Akkers in Doornakkers-Oost. De wijk heeft ruimtelijk een sterk gesloten karakter want ze wordt omsloten door een aantal stevige barrières als de spoorlijn, de ringweg en het Eindhovens kanaal. De naam Doornakkers duidt op akkerland omzoomd door een doornenhaag. De heg moest het gewas tegen het wild beschermen. De oudst bekende vermelding dateert van 1588.

Vanwege de sociaal-economische problemen, kreeg de wijk in 1997 de status 'Impulswijk' en krijgt daarmee in het kader van het Grotestedenbeleid extra aandacht. In dit kader zijn veel initiatieven genomen om de leefbaarheid en de kwaliteit van de wijk te verbeteren. In september 2006 is Doornakkers geselecteerd in het kader van het Rijksinitiatief "Sociale Herovering". Onder de naam "Doornakkers Één" is het afgelopen jaar al ingezet op 3 thema's, te weten Spelen en Opgroeien, Participatie en Veilig en Leefbaar. Speerpunt is om met name in te zetten op de betrokkenheid en participatie van bewoners.

Vanaf 2007 zal ten oosten van Doornakkers een nieuwe wijk verrijzen (ca. 900 woningen), inclusief verhuizing van woonwagenuitvoerings en aanleg van nieuwe sportvelden. Op het snijvlak van de bestaande wijk Doornakkers en de nieuwe woonbuurt Tongelrese Akkers is een centrumgebied gepland ten behoeve van beide buurten, de Toeloop. Hier worden voorzieningen gerealiseerd voor ontwikkelen, ontspannen en ontmoeten en ook voor winkelen, wonen en zorg. Deze voorzieningen zijn gepland in drie clusters: een woon - zorgcluster, een cluster voor SPIL en ontmoeting en een winkelcluster, beide laatste ook inclusief wonen.

Het nieuwe centrumgebied ('de Toeloop') moet een scharnierfunctie gaan vervullen tussen de bestaande buurt en de nieuwbouwwijk. Bewust is gekozen voor een campusmodel. Hierin vormen de drie clusters een eenheid, maar liggen ze verspreid over de twee buurten. Daar ontstaan de geëigende plekken voor ontmoeting tussen bewoners van beide buurten. De nieuw aan te leggen buurt krijgt een 'dorpse' identiteit met voornamelijk koopwoningen.

In dit Wijkactieplan wordt de nieuwe wijk buiten beschouwing gelaten, echter daar waar mogelijk moet de nieuwbouw wel versterkend kunnen optreden naar de huidige wijk. Het is echter niet vanzelfsprekend dat de toekomstige bewoners en nieuwbouw een verbeterend effect hebben. De

sociale interactie in het Centrumgebied zal daar een belangrijke rol kunnen spelen en moeten spelen in de toekomst.

Doornakkers is (nog) geen wijk, zoals die in het kader van de Integrale Wijkvernieuwing aangewezen zijn. Dit komt mede door de bovengenoemde nieuwe ontwikkelingen, waarvan een positieve impuls voor de wijk verwacht wordt. Verder was grootschalige sloop en nieuwbouw binnen de wijk niet aan de orde. Door vertragingen in de planning moet geconstateerd worden dat Doornakkers onvoldoende aandacht heeft gekregen. Ook de samenwerkingsnetwerken in de wijk, zoals die aanwezig zijn in Integrale Wijkvernieuwingsgebieden, ontbreken goeddeels en moeten in het kader van de Krachtwijken versneld opgebouwd worden (met de Sociale Herovering is hier overigens al een eerste aanzet gemaakt).

2.1.2 Samenstelling en samenhang van de bevolking

Doornakkers heeft ongeveer 6400 inwoners, waarvan het grootste deel zich bevindt in de leeftijdscategorie 25 t/m 54 jaar. De gemiddelde leeftijd in Doornakkers is ongeveer 37 jaar. Doornakkers bestaat voor een groot deel uit éénpersoons huishoudens. Ongeveer 28% van de huishoudens heeft kinderen. 9% van de huishoudens zijn éénoudergezinnen. In de wijk is de verhouding autochtoon – niet-westerse allochtoon: 71% : 29%. Bewoners van Turkse oorsprong vormen een relatief grote groep onder de allochtonen. Daarnaast is er een ruime groep jonge traditionele Marokkaanse gezinnen met kleine kinderen.

Hoewel de wijk van oorsprong veel samenhang en cohesie kende, is dit de laatste jaren in belangrijke mate verloren gegaan. De wijk heeft een grote instroom van diverse en sociaal-economisch zwakkere mensen plaatsgevonden, gekoppeld aan een uitstroom van midden- hogere inkomens. In de wijken rondom Doornakkers wordt veel vernieuwd. Een aantal bewoners uit deze herstructureringsgebieden kunnen niet meer terugkeren naar deze wijken (onder andere door hogere huren) en zijn mogelijk naar Doornakkers verhuisd, waar een grote voorraad goedkope woningen is. Om welk percentage dit gaat is echter onbekend, maar de verwachting is dat hier zeker een “waterbed-effect” aan de orde is. Het resultaat is een concentratie van sociaal-economische zwakkere mensen. De toestroom van nieuwe bewoners in de koopbuurt Tongelrese Akkers moet hier een wending in brengen.

Daarnaast wordt de kloof tussen autochtoon en allochtoon groter. Door de toename van allochtone bewoners, neemt de tolerantie van de zittende autochtone bewoners af en worden de achteruitgang en problemen in de wijk veelvuldig toegeschreven aan de allochtone bewoners. Er vindt op dit moment een verdere verharding plaats. Mede door de hoge intolerantie stagneert de integratie in de leefomgeving, betrokkenheid bij de buurt en wordt segregatie versterkt en wordt wederzijds de schuld toe geschoven van de achteruitgang van de wijk.

Doornakkers kent dus een veelheid van naast elkaar levende en elkaar niet kennende bevolkingsgroepen. Er is sprake van anonimiteit en segregatie. Naast de allochtone bewoners heeft Doornakkers ook een relatief grote groep van ex-woonwagenbewoners. Ook ex-psychiatrische patiënten zijn in relatief hoog vertegenwoordigd in de wijk. Door de verschillende leefstijlen bestaan er veel spanningen in de wijk tussen de verschillende bevolkingsgroepen. Het feit dat mensen en groepen elkaar niet of nauwelijks kennen, versterkt dit.

Doornakkers is in vergelijking met de andere Krachtwijken - Woensel West en de Bennekel - een iets andere wijk. Doornakkers is nog geen integrale wijkvernieuwingswijk en kan daardoor niet bogen op een wijkvisie, meerjarenprogramma en een organisatie- en projectenstructuur.

In het verleden is Doornakkers wel als Impuls gebied opgenomen en zijn mede door de Sociale Herovering interventies geweest om Doornakkers op aantal onderdelen te versterken. Het grote gebrek blijft echter dat door de verschillende impuls versterkingen, alleen probleembestrijding plaatsvindt. Het gebrek aan samenhang, eenduidige visie en gemis aan organisatie, maakt dat samenwerking stroef gaat en vele kansen onbenut blijven. Mede door Sociale Herovering is een eerste aanzet gedaan voor hernieuwde samenwerking. Belangrijk is om de initiatieven van Sociale Herovering en Krachtwijken nu te gaan bundelen en dit te positioneren in een eenduidig gezamenlijk vastgestelde visie.

2.1.3 Werkloosheid en de beschikbaarheid van banen

De werkloosheid onder bewoners is hoog (inclusief de jeugdwerkloosheid). Het percentage werkloosheid (geregistreerd en niet geregistreerde niet werkend werkzoekende) schommelt tussen de 16 – 26% van de bevolking. Hiervan ontvangt 35% een uitkering. De helft van de huishoudens bevindt zich in de groep met lage inkomens, slechts een klein deel van de huishoudens bevindt zich in de groep hoge inkomens. Van alle bewoners van 15 tot 65 jaar staat bijna 10% ingeschreven bij het CWI als niet werkend werkzoekende. Met name binnen de doelgroep jongeren kan dit percentage beduidend hoger uitkomen in verband met het niet geregistreerd staan als werkloos. Van de bewoners heeft 40 % in Doornakkers West en ruim 60% in Doornakkers Oost geen opleiding of enkel basisschool gehad.

De afstand tussen de niet werkende bewoners en de arbeidsmarkt is groot. Door gebrek aan opleiding zijn kansen op de arbeidsmarkt zeer beperkt. Deze kansen zijn ook gering door geestelijke en lichamelijke klachten en langdurige werkloosheid: een neerwaarde spiraal van meervoudige problematieken. Het grootste gedeelte van de niet-werkenden, ligt niet bij de jongeren (7%, tot 23 jaar) maar vooral bij de leeftijdsgroep 27 t/m 39 en 40 t/m 60 (resp. 41% en 44%). Een groot gedeelte heeft nauwelijks tot geen onderwijs genoten (basisschool of minder), waardoor kansen op de arbeidsmarkt nihil zijn. Extra inzet middels maatwerktrajecten is nodig om de vraag van de markt en het aanbod van niet tot laaggeschoolden uit de wijk te laten aansluiten.

Met name onder (allochtone) jongeren zijn veel niet geregistreerde werkzoekenden. Het grote geld in het criminele circuit blijkt voor veel jongeren aantrekkelijker dan een reguliere baan. Jongeren krijgen uit hun directe leefomgeving (o.m. ouders en netwerken) geen stimulans te gaan werken. Integendeel. Het goede voorbeeld ontbreekt. Veel werkloze jongeren zijn niet in beeld en kunnen niet tot trajecten worden gedwongen.. Hoogopgeleide allochtone vrouwen werken meestal niet. Eenmaal hoogopgeleid zijn zij meer waard op de huwelijksmarkt en gaan, beïnvloed door hun (traditionele) ouders, niet aan het werk.

Geconstateerd wordt dat reguliere strategieën voor deze groepen niet volstaan. Vaak zijn langdurige en intensieve arbeidsactiveringstrajecten of sociale activeringstrajecten nodig voordat deze doelgroep kan doorstromen naar de reguliere arbeidsmarkt. Voor deze doelgroepen is de drempel hoog om binnen te stappen bij voorzieningen zoals WZI, CWI, UWV en andere re-integratietrajecten. Veel voorzieningen werken vanuit een stedelijk of regionaal kantoor. Maatwerk is moeilijk te realiseren. De hoeveelheid aan procedures en aanvraagformulieren en gebrek aan

voldoende begeleiding spelen eveneens een rol. Er is gebrek aan regie in de hoeveelheid aan instellingen die zich richten op dezelfde doelgroepen. Maatwerktrajecten en samenhang op wijkniveau worden gemist. Projecten die hier voorheen wél goed werk in leverden zoals Matchpoint, zijn wegbezuinigd omdat ze teveel uren, dus teveel geld, zouden kosten

Wel wordt geconstateerd dat er dicht in de wijk banen beschikbaar zijn. DAF breidt sterk uit en is op zoek naar personeel. Ook grenst Doornakkers aan de het bedrijventerrein De Kade langs het kanaal. Samenwerking met de ondernemers zou vruchtbaar kunnen zijn. Die zullen echter wel verleid moeten worden met mensen uit de wijk aan de slag te gaan.

Van de 1200 WAJONGers er bijna 400 woonachtig in Doornakkers. Dit is 1/3 van het totaal van Eindhoven Dit legt een versterkt hogere druk op inmiddels sociaal zwakkere wijk. Hierbij moet met name met UVW en CWI onderzocht worden wat de kansen zijn voor herintreders dan wel in de vorm van particulier ondernemerschap of leerwerktrajecten.

Middels het project Proeftuin van Woonbedrijf en de inschrijvingen bij KvK is naar boven gekomen dat er een groot aantal kleine zelfstandigen staan ingeschreven. Vanuit de gegevens is echter onduidelijk of het grotendeels alleen om inschrijvingen gaat of dat zij ook daadwerkelijk als kleine zelfstandige actief zijn. Inzet zal met name moeten plaatsvinden op onderzoeken wie deze kleine zelfstandigen zijn en of zij met gerichte ondersteuning (microkredieten, bedrijfscoaches) geactiveerd kunnen worden. Zeker binnen het etnisch ondernemerschap liggen hier diverse mogelijkheden om verder te ontwikkelen. Voorwaarde hierbij is echter wel dat er voldoende beschikbare en goedkope bedrijfslocaties/panden voorhanden zijn.

2.1.4 Participatie aan de samenleving

Veel mensen in Doornakkers staan aan de kant. De problematiek van de mensen zit vooral achter de voordeur, en is in eerste instantie niet te zien door anderen. In de wijk wonen bijvoorbeeld veel multi-probleem gezinnen waarin psychische problemen, gezondheidsproblemen, scheidingen, werkloosheid, integratieproblematiek, lage opleiding, laag inkomen en armoede een rol spelen.

De gezondheidindex van bewoners in Doornakkers is het laagst in de stad. De mensen kampen met een slechte gezondheid, sporten weinig, roken en drinken relatief veel, hebben een relatief hoger gewicht en kampen met psychische problemen. Doornakkers kent relatief veel inwoners met een lage sociaal-economische status. Mensen met een lage sociaal-economische status hebben vaker een slechte gezondheid, slechte leefgewoonten en een negatieve gezondheidsbeleving en leven vaker in een ongezondere leefomgeving. Hun levensverwachting is in het algemeen lager dan die van mensen met een hogere sociaal economische status. Tijdens het Sociaal Heroverings-project Straat aan Zet (huisbezoeken) werd duidelijk hoe slecht de situatie van sommige gezinnen was. De gemiddelde huurachterstand in deze wijk is bijvoorbeeld met 20% zeer hoog.

Daarnaast is er sociale uitsluiting van specifieke bewonersgroepen (ex-psychiatrische cliënten, werkeloze allochtone jongeren e.d.). Door de maatschappelijke achterstand van ex-woonwagenbewoners participeert deze groep ook onvoldoende. Werkloosheid, gezondheidsproblemen en armoede zijn hiervan belangrijke oorzaken.

De allochtone bewoners hebben met grote achterstand te maken. De achterstand heeft (bijvoorbeeld) betrekking op onvoldoende participatie in de samenleving door taalachterstand en gebrekkige kennis van de samenleving en eenzijdige samenstelling van sommige straten. Men is onvoldoende in staat om zelfstandig te functioneren in de wijk, op school of op de werkvloer. Kinderen van laaggeschoolde allochtone ouders ondervinden hinder van de beperkte mogelijkheden van hun ouders. Autochtone en allochtone leerlingen met dezelfde hoge CITO-toets komen bijvoorbeeld heel verschillend terecht door taalproblemen bij ouders van allochtone leerlingen en door gebrek aan ondersteuning in hun thuissituatie.

De integratieproblematiek in de wijk hangt samen met de spagaat waarin veel allochtone jongeren leven. Aan de ene kant zijn sommigen van hen relatief hoog opgeleid, maar aan de andere kant moeten ze nog wel steeds voor de hele familie zorgen. Vooral de hoog opgeleide meisjes ervaren dit als een tweestrijd.

Veel middelen zijn in de wijk wegbezuinigd. Bijvoorbeeld de fietscursus of taalcursus in de wijk. Alle inburgeringscursussen zijn nu centraal. Dit vormt een hoge drempel. Taalcursussen worden niet op alle niveaus gegeven. Vooral allochtone vrouwen lijden hier erg onder. Zij verkeren al in een isolement en hebben dicht bij huis activiteiten hard nodig.

Tenslotte is het organiserend vermogen van een aanzienlijk deel van de bewoners laag, mede door hun zwakke sociaal-economische positie. Ze hebben veel ondersteuning nodig om hun leven op orde te krijgen. Vooral het indienen van aanvragen bij de gemeente en andere instanties zoals belastingdienst vinden ze lastig. Daardoor blijven ze langer dan nodig rondlopen met vragen en verzoeken. Deze hulp hebben bewoners lange tijd niet gehad. Ze zoeken te laat hulp of bij verkeerde instanties en komen daardoor in een neerwaartse spiraal terecht. Sociale Raadslieden kunnen hierbij een belangrijke rol spelen, maar door het geringe aantal beschikbare uren, kunnen maar weinig mensen geholpen worden.

In het algemeen maakt de situatie in Doornakkers de gevolgen duidelijk van het feit dat hulpverleningsinstanties te maken hebben met bezuinigingen. Uitvoerders zien de problemen in de wijk, maar hebben te weinig menskracht en te weinig uren ter beschikking om langdurige en structurele begeleiding te kunnen bieden.

2.1.5 Woningaanbod

De wijk bestaat uit circa 2750 woningen (72% huur - 28% koop). Het overgrote deel van de huurwoningen zit in de sociale woningvoorraad en betreft veelal eengezinswoningen van voor 1960. Hoewel de woningen klein en in sommige gevallen gedateerd zijn, is er door de corporaties veel geïnvesteerd en verbeterd. In een klein deel van de woningen is sprake van achterstallig onderhoud. De beide corporaties investeren blijvend in het op peil houden van de onderhoudstaat van de woningen. In het oosten van de wijk (langs het kanaal) bevindt zich een woonwagenlocatie.

Woonbedrijf Eindhoven bezit ongeveer 40% van de woningen in Doornakkers. Dit zijn grotendeels goedkope sociale huurwoningen. De visie van Woonbedrijf op deze wijk is het behoud van de bestaande woningen en het investeren in de wijk middels het toevoegen van de voorzieningen die in deze wijk ontbreken. Op individueel niveau bestaat het aanbod uit het aanbieden van maatwerk. De woningen zijn bijna allemaal gerenoveerd maar er wordt veel gebruik gemaakt van individuele

verbeteringen die bewoners zelf kunnen aanvragen. Uitbreidingen aan bijvoorbeeld een keuken kunnen tegen huurverhoging worden aangevraagd. Hiervan wordt veel gebruik gemaakt. De visie van Woonbedrijf gaat zéker niet uit van een grootschalige sloopoperatie in deze wijk.

Trudo heeft een klein aandeel in het woningbezit. Het beleid van Trudo is om de woningen tegen lage marktprijzen de woningen aan te bieden aan zittende huurders en nieuwe bewoners, met als insteek dat woningeigenaren meer willen investeren in de direct leefomgeving. Echter de vraag blijft of mensen met een laag inkomen tijd en geld willen investeren in woonomgeving nadat ze gekocht hebben.

In de wijk is een tekort aan starterswoningen, alsmede een gemis aan woonvoorzieningen voor allochtone ouderen. Door de opbouw van de woningvoorraad mag verwacht worden dat sociaal-economische zwakke groepen in de samenleving aangewezen blijven op huisvesting in Doornakkers.

In de visieontwikkeling zal nagedacht moeten gaan worden of op termijn niet alsnog ingezet moet worden op gedeeltelijke herstructurering door meer gedifferentieerd bouwen of nieuwe sociale woningbouw of combinaties van wonen/werken i.v.m. met het stimuleren van particulier ondernemerschap. Ervan uitgaande dat de Tongelresche Akkers dit zal bewerkstelligen is een zeer eenzijdige en onrealistische benadering.

2.1.6 Veiligheid en leefbaarheid

Wijkbewoners geven aan een groeiend gevoel van onveiligheid te hebben in de wijk. Objectief gezien komt dit door toenemende overlast en criminaliteit in combinatie met een vervuiling en verloedering van de woonomgeving.

In de wijk wordt overlast veroorzaakt door een kerngroep van Turkse jongeren en een gemixte groep (Nederlands, Turks en Antilliaans). Ook uitwaaiering van verslaafden vanuit de nabije dagopvang van Novadic leidt tot een toename van onveiligheidsgevoelens. Een klein deel van ex-woonwagengewoners, dat inmiddels in een huurhuis woont, veroorzaakt door hun leefstijl een grote druk op de leefomgeving.

Daarnaast is de onbekendheid tussen bewoners onderling een belangrijke oorzaak van de onveiligheidsgevoelens. Het niet kennen van elkaar op straat en buurtniveau werkt een gevoel van onveiligheid in de hand, zeker in vergelijking met de van oudsher sterke samenhang in de wijk. Er is sprake van negatieve beeldvorming omtrent diverse bevolkingsgroepen: nieuwkomers zoals allochtone bewoners (met name de allochtone jongeren), ex-woonwagengewoners en een groeiend aantal studenten zonder betrokkenheid bij de buurt.

De betrokkenheid van bewoners bij hun woon- en leefomgeving is laag. Daardoor is in de buitenruimte sprake van een groeiend achterstallig onderhoud. Extra inzet m.b.t. bewonersbetrokkenheid bij achterpaden en voortuinen is zeer wenselijk. De openbare ruimte ziet er op sommige plekken verloederd uit op met name groen, vuil en afwatering (bijvoorbeeld de kanaalzone en Jan van Riebeecklaan). Op andere plekken in Doornakkers zijn al jarenlang braakliggende terreinen die vragen om een nieuwe bestemming en er tussentijds voor de bewoners troosteloos bijliggen en illegale vuilstort genereren.

De milieuhinder in Doornakkers is beperkt. Ongeveer 1000 woningen zijn blootgesteld aan te veel lawaai. In Doornakkers heeft met name het aangrenzende spoortraject Eindhoven – Maastricht grote geluidsinvloed op de bestaande wijk en toekomstige nieuwbouwwijk Tongelresche Akkers. Enkele honderden woningen zijn blootgesteld aan slechte luchtkwaliteit (NO₂ en fijn stof) en bodemverontreiniging. In Doornakkers ervaren de bewoners fysieke overlast (hierbij kan het gaan om geluid, stank, stof, vuil, verkeer en verkeersveiligheid). Daarnaast is sprake van toenemende verkeers- en parkeerdruk door realisatie van het centrumgebied 'de Toeloop' en de bouw van Tongelresche Akkers.

2.1.7 Voorzieningen in de wijk

De bouw van het centrumgebied de Toeloop en de ontwikkeling van de nieuwe wijk de Tongelresche Akkers veroorzaakt tijdelijk overlast voor bewoners en verlies van twee belangrijke voorzieningen; een ontmoetingsruimte en een sporthal.

In de wijk zijn minimale voorzieningen voor jongeren. Er is een jongerencentrum in de wijk aan de andere zijde van de ringweg (Lakenlopen), maar geen in Doornakkers. Het centrum in Lakerlopen trekt veel jongeren uit Doornakkers aan; dit geeft de behoefte vanuit de doelgroep uit Doornakkers aan. De groep meisjes wordt niet tot nauwelijks bereikt. In Doornakkers wordt gebouwd aan het SPIL-centrum, waarin een jongerencentrum zal komen, maar dat wordt pas medio januari 2009 opgeleverd. In dit nieuwe SPIL-cluster Boschakkers komt een gefuseerde 'zwarte' basisschool. Het is wenselijk dat de kinderen vanuit de nieuwbouw naar deze school gaan, om de verhouding allochtoon-autochtoon meer in balans te brengen. Hier zal extra inzet op moeten plaatsvinden omdat de praktijk leert dat dit geen vanzelfsprekende ontwikkeling is

De wijk kent geen culturele voorzieningen. Ook welzijnsaccommodaties zijn vrijwel afwezig. Op dit moment wordt in het kader van Sociale Herovering VTA De Fontein opengehouden tot en met oplevering van het nieuwe Spilcentrum. Mede ook om de bestaande en nieuwe activiteiten te kunnen faciliteren.

De sportverenigingen kampen met een grote terugloop van vrijwilligers. Met name de allochtone gemeenschap blijkt moeilijk te werven voor het verenigingsleven, hoewel veel allochtone kinderen lid zijn van bijvoorbeeld de voetbalvereniging. Tegelijkertijd is sport een belangrijk instrument voor ontmoeting en integratie.

Geconcludeerd wordt dat er op dit moment een tekort is aan sociaal-maatschappelijke voorzieningen.

2.2 Maatschappelijke opgave

Doornakkers is een wijk met grote sociaal-economische achterstand en het is onrealistisch te denken dat dit over tien jaar niet meer zo is. Er is namelijk ook sprake van een mechanisme van in- en doorstroom van mensen met de nodige problematiek, die extra inzet van vele instanties vergen en rechtvaardigen.

Op grond van de analyse in de voorafgaande paragrafen en in samenspraak met de (georganiseerde) bewoners en professionals werkzaam in de wijk is gekomen tot een selectie van drie doorbraakthema's. Het gaat hierbij om:

1. De bestrijding van werkloosheid
2. De aanpak van problemen achter de voordeur
3. De aanpak van slechte gezondheid

Dit zijn de thema's waar, bovenop het fundament van het lopende beleid zoals GSB en Sociale Herovering, de komende jaren in Doornakkers het verschil gemaakt kan worden met de Krachtwijken aanpak.

2.2.1 Bestrijding van werkloosheid

Bewoners in Doornakkers hebben het laagste gemiddelde inkomen van Eindhoven. Tevens is het opleidingsniveau erg laag. De helft van de bewoners heeft bijvoorbeeld alleen de basisschool afgerond. De opgave is deze mensen weer een zinvolle dagbesteding te geven, bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk of arbeid. Deze opgave is het grootste in Doornakkers Oost. Een geslaagde aanpak zal er toe leiden dat mensen weer meer eigenwaarde krijgen en weer meer activiteiten kunnen ontplooiën.

Dit vraagt wel maatwerk. Zo zijn er jongeren die zonder diploma de school verlaten, mensen die al heel lang werkloos zijn, allochtonen met taalachterstanden en (allochtone) vrouwen die wel willen werken, maar met moeite de touwtjes aan elkaar kunnen knopen en veelal niet weten waar ze recht op hebben en wat de mogelijkheden zijn.

Het is niet gemakkelijk mensen aan de slag te krijgen. Voor langdurig werklozen is de stap naar werk erg groot. Ze missen sociale vaardigheden en hebben soms weinig eigenwaarde. Jonge schoolverlaters zien geen perspectieven voor hun toekomst, door dat zij hun opleidingen niet hebben afgerond of hun opleiding niet aansluit bij de behoeftes in de markt. Daarnaast worden ze niet gestimuleerd door ouders. Voor het grote percentage WAJONGers in de wijk moet een vergelijkbaar intensief traject ontwikkeld worden om sociaal isolement te voorkomen en toekomstperspectief op de arbeidsmarkt te bieden.

Er lijkt daarentegen wel voldoende vraag te zijn in de markt, bijvoorbeeld in de zorg, bij de politie, in de logistiek en de bouw. Er liggen kansen in de persoons- en wijkgerichte aanpak, waarbij een pakket aan maatregelen geboden wordt met een combinatie van bijvoorbeeld werk, scholing, taallessen en inburgering.

Extra investeringen op het gebied van particulier en etnisch ondernemerschap is zeer wenselijk, mede gezien de hoeveelheid inschrijvingen bij KvK. Tevens kan het stimuleren van particulier ondernemerschap ook een economische en sociale impuls bieden aan de wijk, waarmee de wijk ook voor andere nieuwkomers aantrekkelijker wordt.

2.2.2 Aanpak van problemen achter de voordeur

In Doornakkers zijn er veel mensen die niet (economisch of maatschappelijk) meedoen aan de samenleving. De problematiek ligt vooral achter de voordeur. Scheidingen, eenzaamheid, werkloosheid, armoede, criminaliteit en een slechte gezondheid komen meer voor in Doornakkers dan in andere wijken van Eindhoven. Vooral problemen zoals werkloosheid en lage opleiding hebben armoede als gevolg. Daarnaast de slechte fysieke en geestelijke gezondheid en sociale uitsluiting die daarmee samenhangt. Gezondheid en welbevinden zijn voorwaarden voor meedoen. Andersom draagt participatie bij aan een positievere gezondheidsbeleving. Deze mensen (volwassenen, jongeren en kinderen) hebben een laag organiserend vermogen en hebben dus veel individuele begeleiding nodig om hun leven weer op de rails te krijgen.

Om dit vraagstuk serieus aan te kunnen pakken, moet je de mensen en hun problemen in beeld hebben en ontdekken waar hun behoeften en talenten liggen. Er is er veel anonimiteit in de buurt. De drempel om tijdig met je vragen naar buiten te komen is hoog. En hoewel veel organisaties toegang hebben tot "achter de voordeur", is het tot nu toe lastig gebleken om mensen effectief te helpen.

De "organisatieloga" wint het meestal van de belevingswereld van de bewoner. Organisaties werken met formulieren en procedures, waar de zwakste groepen vaak in "verdrinken". Ondersteuning moet individueel, op maat en over de grenzen van organisaties georganiseerd worden om mensen daadwerkelijk te betrekken bij de samenleving: of het nu gaat om werken naar vermogen of om vrijwilligerswerk in of buiten te buurt.

Daarnaast kunnen mensen ook gebonden worden op andere positieve activiteiten via sport, cultuur of de scholen. Kennen en gekend worden in de eigen omgeving is nog steeds de beste manier om stapeling van problemen en sociaal isolement tijdig te signaleren en te voorkomen.

2.2.3 Aanpak van slechte gezondheid

Bewoners in Doornakkers hebben de slechtste gezondheid van Eindhoven zo blijkt uit de gezondheidsindex. Men eet ongezond, rookt veel, gebruikt relatief veel alcohol en drugs en beweegt weinig. Longziekte, diabetes en psychisch-sociale problemen komen veel voor. Op dit moment is er geen specifieke aanpak op het thema gezondheid binnen de Doornakkers. De gezondheidsproblemen hangen sterk samen met het lage inkomen en geldproblemen van veel bewoners in de Doornakkers. Ook werkloosheid draagt bij aan een slechte gezondheid.

De opgave ligt er de gezondheid(beleving) van de bewoners in Doornakkers structureel te verbeteren. Er liggen kansen op met name de volgende vlakken:

- ◆ Laagdrempelige, individuele benadering met oog voor de situatie van de persoon.
- ◆ Extra informatie, voorlichting en consultatie (met name consultants van allochtone afkomst)
- ◆ Het vergroten van de zelfredzaamheid van bewoners. Het gaat dan zowel om het betrekken van bewoners als om het elkaar aanspreken op ongezond gedrag. Bewustwording van ongezond gedrag is hiervoor van groot belang, evenals het verkrijgen van inzicht in gezonde alternatieven. De gezonde keuze moet bekend en toegankelijk zijn.

- ◆ Bijzondere aandacht voor enkele allochtone groepen met veel gezondheidsproblemen als Turkse vrouwen en Turkse senioren, bijvoorbeeld door het samenstellen van lotgenotengroepen.
- ◆ Het inzetten van kunstenaars in de wijk om bewoners te betrekken of aan het denken te zetten over een thema als gezondheid.
- ◆ Het Spilcentrum benutten in de aanpak van de aanpak van gezondheid
- ◆ Gericht aanbieden van laagdrempelige bewegings- en sportactiviteiten (al dan niet met indicatie van behandelend arts)
- ◆ Gericht aanbieden van informatie over gezond eten en leven en workshops ten behoeve van gezonde voeding voor kinderen en volwassenen.
- ◆ Specifieke begeleiding van kinderen van basisschool en de ouders met betrekking tot gezonde voeding op school.

Intermezzo: Het verhaal van Doornakkers, 2015

Ingesloten tussen de ringweg in het westen, het kanaal aan de zuidkant en de spoorlijn richting het zuidoosten liggen Doornakkers-West en Doornakkers-Oost. Een burgerwoonwijk, grotendeels gebouwd voor 1960. Ruim opgezet, groen, met veel eengezinswoningen die er op een paar straatjes na prima bijstaan. De straten dragen de namen van schilders.

Op het terrasje van het eetcafé waar vroeger de Tongelaarschool zat zit Annet de Groot te wachten op haar schoonmoeder Bernadet, die in woonzorgcentrum Tongelre een appartement bewoont. Ze gaan samen even wat boodschappen doen aan de Jan van Riebeecklaan en de Paul Krugerlaan. Voor de grote boodschappen gaan ze vaak naar de supermarkt in de Toeloop, maar het geslenter langs de vele kleine winkeltjes hier is wel zo gezellig. Ook omdat ze bij de toko en de biologische slager toch weer andere dingen verkopen.

Bernadet woont al bijna haar hele leven in de wijk, vooral in de Bloemfonteinstraat. Ze heeft de bewoners zien komen en gaan. Toen er woonwagenbewoners kwamen wonen zijn er wel wat mensen vertrokken, maar Bernadet had al snel door dat die ook veel gezelligheid met zich meebrengen. En de wijk kon wel wat reuring gebruiken. Ze heeft op een gegeven moment met haar buurvrouw een voortuintjes wedstrijd georganiseerd om zichtbaar te maken dat iedereen op zijn eigen manier een paleisje van zijn huis probeert te maken. Mensen die zelf niet in staat waren om aan de slag te gaan werden door anderen geholpen. De jurering was natuurlijk niet eenvoudig maar leverde wel hilarische discussies op tussen bewoners. En de straat lag er een stuk fleuriger bij!

Toen Bernadet naar het woonzorgcentrum verhuisde heeft Annet met haar gezin een huis gekocht in de Tongelrese Akkers. De kinderen hebben het erg naar hun zin in de wijk. Het spilcentrum biedt de hele week door vertier, er worden op school gezonde lunches geserveerd (mede gesponsord door een paar lokale bedrijven) en in het weekend is de hele buurt op het sportveld te vinden.

Annet's man Ton werkt aan de Kade, bij een klein bedrijfje dat zich specialiseert in milieubewust bouwen. Sommige van zijn collega's zijn daar begonnen als manusje van alles, omdat ze vaak niet meer dan basisschool hadden. Maar door goede afstemming tussen de ROC en de vele bedrijfjes aan de Kade zijn er speciaal voor de buurtbewoners bijscholingstrajecten gestart, met werkervaringsplaatsen aan de Kade.

Ton heeft de baan overgenomen van Khaled, die nu hij met pensioen is in het nieuwe woonzorgcomplex aan de Sint Josephlaan woont. Met uitzicht op de begraafplaats, iets waar zijn kinderen vaak om moeten lachen. Zijn dochter Soena werkt als vrijwilliger voor speeltuinvereniging St. Joseph. Sinds zij en een paar andere moeders hun krachten hebben gebundeld kan de speeltuin vaker open en zijn er meer activiteiten voor kinderen van alle achtergronden.

Zijn zoon Khaled jr. heeft na de nodige omzwervingen een klein meubelbedrijfje kunnen starten in de oude St. Fransiscusschool. Door de vrijwillige betrokkenheid van een paar ervaren oude rotten uit de buurt en de afstemming met de welzijnsorganisaties maakt hij meubels die op verschillende plekken in de buurt hun nut inmiddels bewezen hebben. Soms voor buurtbewoners die vanuit hun PGB iets op maat kunnen laten maken, soms voor wijkgebouwen. Zo hebben ze laatst de winkelinrichting van een van de pandjes op de Paul Krugerlaan gedaan en de balie voor het nieuwe gezondheidscentrum gemaakt. Investeren in de wijk economie heet dat met een duur woord, maar Khaled jr. is vooral trots dat hij geld kan verdienen door iets zinnigs te doen voor de wijk. Doordat er een paar jongens van de VMBO stage lopen bij hem heeft hij ook voldoende handjes om al het werk aan te kunnen. En die vinden het natuurlijk ook stoer dat ze aan hun vrienden kunnen laten zien wat ze voor dat gezondheidscentrum gemaakt hebben.

Naast het bedrijfje van Khaled jr. is sinds kort een werkplaats van DAF gevestigd. Een paar gepensioneerde DAF medewerkers begeleiden daar een groep langdurig werkloze buurtbewoners bij het onderhoud van trucks. Door daar al werkenderwijs handigheid te krijgen met de verschillende technieken en onderdelen, kunnen ze op termijn op het DAF

terrein zelf aan de slag. Binnenkort start een traject waarin ook ROC leerlingen betrokken worden. Want wat is er nu stoerder dan samen met je pa aan een vrachtwagen knutselen!

Natuurlijk lukt het niet iedereen om aan een baan te komen in of buiten de wijk. Als je nog nooit gewerkt hebt en je burens ook niet, is het ook moeilijk om voor te stellen waar je aan de slag kan. Wie zit er nou te wachten op een veertiger met alleen lagere school? Maar de aanpak op maat in de wijk heeft er in ieder geval voor gezorgd dat de kwaliteiten die mensen bezitten, ook zonder diploma, ingezet kunnen worden in de wijk. Al is het maar door boodschappen te doen of eens stekker te repareren voor een ander of de sportvelden te onderhouden. Het feit dat er regelmatig voetballers van PSV rondlopen voor het geven van een training aan de jongelui heeft dat laatste baantje tot een soort erebaantje in de wijk gemaakt. En het is nog gezond ook!

3 Aanpak van de doorbraakthema's

De in het vorige hoofdstuk beschreven maatschappelijk opgave is stevig. Vernieuwende aanpakken zijn nodig om hier echte doorbraken op te bereiken. In Eindhoven is daarom gekozen voor een vernieuwend proces van maatschappelijke coalitievorming, waarbij de gemeente Eindhoven organisaties en bewoners actief uitgedaagd heeft in (nieuwe of bestaande) coalities te vormen en gezamenlijk te "bieden" op de opgaven die liggen in de wijk. Dit proces heeft veel energie losgemaakt. Een groot aantal coalities hebben zich gecommitteerd aan de aanpak in de wijk. Dit hoofdstuk beschrijft de aanpak van de doorbraakthema's, die gebaseerd is op de "biedingen" die gedaan zijn aan de wijk. Ook wordt aangegeven wat daarbij van het Rijk gevraagd. Ter illustratie zijn in dit hoofdstuk aan het begin van elke paragraaf de biedingen en coalitiepartners aangegeven.

Sommige zaken kunnen snel opgepakt worden, andere vergen nog een stevige uitwerkingsslag. De uitwerkingsthema's die hier nader worden gedefinieerd sluiten aan op het werk dat in het kader van de Sociale Herovering wordt uitgevoerd en zal op enig moment samengebracht moeten worden in het nog te starten brede traject van visieontwikkeling en meerjarenprogrammering voor Doornakkers.

3.1 Uitvoeringskracht in de wijk

MAAK HET WAAR in Doornakkers

Versnellen en versterken van de uitvoeringskracht

In Doornakkers wordt al jaren door bewoners en professionals veel inspanningen gepleegd om de wijk te verbeteren. In het kader van het Grotestedenbeleid en de sociale herovering zijn veel initiatieven genomen om de leefbaarheid en de kwaliteit van de wijk te verbeteren. Toch is er een aantal hardnekkige problemen die we met de bestaande organisatievormen en werkwijze niet kunnen oplossen. Daarvoor is een omslag in het werken in de wijk nodig. We zetten in op nieuwe vormen van samenwerking; samenwerking waarbij de behoefte en de belangen van de bewoners centraal staan. Daarbij zetten we in op: aanwezigheid in de wijk, steunpunten in de wijk, uitvoeringsmandaat op wijkniveau, het blijvend ontwikkelen en uitbouwen van maatschappelijke coalities en het afsluiten van een buurtcontract met professionals en bewoners.

De volgende partners willen zich hiervoor inzetten: Gemeente Eindhoven, Lumensgroep, Woonbedrijf, Trudo, Wooninc, Domein, Openbare bibliotheek Eindhoven, Stichting Eindhoven maakt het waar. Uiteraard in samenwerking met alle andere betrokkenen in Doornakkers.

Zij bieden de Doornakkers onder meer: regie in de aanpak van problemen achter de voordeur, regie in de krachtwijken, krachtwijken informatiepunt, frontlijnsturing, maak het waar, Eindhoven doet 't gewoon.

Ondanks dat al vele jaren inspanningen gepleegd worden in de wijk blijven in de wijk een aantal problemen zich voordoen. Bewoners raken daardoor teleurgesteld en verliezen het vertrouwen in de professionals en in de organisaties die ze vertegenwoordigen. Dit draagt mede bij aan de gevoelde kloof tussen burger en bestuur.

Tegelijkertijd staat in Eindhoven burgerparticipatie hoog in het vaandel. Niet voor niets gaan veel van de bestuurlijke uitgangspunten in het coalitieakkoord *Eindhoven Één* over burgerparticipatie. We willen de samenwerking met burgers verbeteren maar ook mensen stimuleren en activeren om

mee te doen, mee te werken en mee te denken aan stad, buurt of wijk en hen daartoe voldoende in staat stellen. Waar mogelijk willen we inwoners vroegtijdig betrekken bij ontwikkelingen en meer zeggenschap geven aan burgers in hun eigen buurt, straat of wijk.

Er zijn veel verschillende interpretaties van het begrip burgerparticipatie. Burgerparticipatie blijkt een containerbegrip voor alles wat te maken heeft met de relatie tussen burgers en overheid en zelfs breder dan dat. Toch blijkt dat er wel een ruwe tweedeling te maken is. Deze spitst zich enerzijds toe op *actief burgerschap* (de mate waarin burgers zich verantwoordelijk voelen voor de kwaliteit van samenleven in stad, wijk of buurt en zich actief inzetten om deze te verbeteren) en anderzijds op *interactieve beleidsvorming* (burgers betrekken bij de voorbereiding, bepaling, uitvoering en evaluatie van beleid). Tussen het stimuleren van actief burgerschap en het streven naar interactieve beleidsvorming ligt een nauwe relatie. Enerzijds vraagt het bevorderen van interactieve beleidsvorming om stimulering en ondersteuning van (de organisatie van) burgers. Anderzijds is het niet geloofwaardig burgers aan te zetten tot grotere betrokkenheid bij hun directe omgeving als het gemeentelijk beleid door hen niet te beïnvloeden is.

Inmiddels is een visie en een uitvoeringsprogramma burgerparticipatie ontwikkeld met als titel "Maak het mee!". Dit programma beoogt ertoe bij te dragen dat burgers zich door de gemeente gehoord en serieus genomen voelen en dat de betrokkenheid en het zelforganiserend vermogen van burgers vergroot. In de Eindhovense aanpak van de Krachtwijken is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de uitgangspunten in het programma Burgerparticipatie. Zowel in de vormgeving van het proces om de kernen tot de wijkactieplannen (bijvoorbeeld door het uitnodigen tot en faciliteren van bewonersinitiatieven), als in de beoogde aanpak van de uitvoering (zoals actieve ondersteuning van bewoners en het beschikbaar stellen van buurtbudgetten).

Wij constateren dat een omslag noodzakelijk is in het werken in de wijk. Dat geldt voor de professionele organisaties die in de wijk actief zijn, maar zeker ook voor bewoners in de wijk. Bewoners zijn in veel gevallen nog een vragende partij en zijn nog onvoldoende in staat zelf verantwoordelijkheid te nemen voor de ontwikkeling van de wijk. Nieuwe vormen van samenwerking zijn noodzakelijk om de vragen en problemen in de wijk aan te pakken. Samenwerking waarbij de positie van de bewoner en zijn of haar omgeving centraal staat.

Om die omslag te kunnen maken, is het volgende nodig:

- eenduidige toekomstvisie (waarbinnen alle partners zich committeren) met een meerjarenprogramma, waarbij per jaarschijf de extra inzet vanuit Krachtwijk gepositioneerd wordt;
- een grotere sensitiviteit op de behoefte van de wijk en haar diversiteit van bewoners. Het ontwikkelen van deze sensitiviteit vraagt nadrukkelijk om het (terug)winnen van het vertrouwen van de bewoners om te weten wat er speelt in de wijk, in de straat en achter de voordeur;
- uitvoeringskracht en doorzettingsmacht op wijkniveau om snel, slagvaardig en gecoördineerd in te kunnen spelen op huidige en toekomstige behoeften en problemen;
- vernieuwende samenwerkingsvormen tussen professionele organisaties, waarbij gedeelde doelstellingen en uitgangspunten, onderling vertrouwen, respect voor ieders rol centraal staat;
- naar de bewoners het permanent verschaffen van helderheid over wat verwacht mag worden, aanspreekbaar zijn op resultaten en een open houding voor kritiek;
- aan bewoners duidelijk maken dat zij uiteindelijk verantwoordelijkheid moeten – kunnen – nemen voor de ontwikkeling van de wijk.

Verschillende professionele organisaties hebben bovenstaande zaken in meer of mindere mate allemaal wel hoog in het vaandel staan. Echter, om echte doorbraken te bereiken zal dit vertaald moeten worden naar de onderlinge samenwerkingsrelaties, naar nieuwe vitale coalities.

Intermezzo: Ervaringen met het Veiligheidshuis, Centrum voor Jeugd en Gezin en Brainport

Een leidende rol van de gemeente op dit thema vloeit voort uit de bijzondere rol van de lokale overheid. Partners in de stad verwachten namelijk dat de gemeente visie heeft op het vraagstuk van complexe, multipartijen-samenwerking en daarin het voortouw neemt. Op deelgebieden hebben we dit recent gezien bij de realisatie van het Veiligheidshuis, het SPIL-concept en het Centrum voor jeugd en gezin. De gemeente heeft hier met veel (relatief autonome) partners op complexe materiegebieden samenwerkingsconvenanten gesloten waar heldere afspraken over éénduidige prioritering en regievoering vastgelegd zijn. Deze samenwerking met veel organisaties is vrijwillig tot stand gekomen en werkt doordat overeenstemming bestaat over het gemeenschappelijke doel. Dit model, wat nu goed werkt op het gebied van veiligheid en de aanpak van jeugdzaakstukken, is ook goed bruikbaar voor de ontwikkeling van de wijk.

De samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen binnen de Brainport-strategie is een ander voorbeeld waar innovatieve samenwerkingsvormen tot succes kunnen leiden. Door het grote organiserend vermogen en het gezamenlijk geformuleerde doel heeft de regio Eindhoven zich ontwikkeld tot de toptechnologieregio van Nederland. In onze aanpak van de Krachtwijken wordt dan ook voortgebouwd op de lessen die hier geleerd zijn.

De gemeente Eindhoven zal samen met haar partners in de wijk het voortouw nemen om in Doornakkers deze omslag te maken. In het verlengde hiervan worden op korte termijn een aantal activiteiten ondernomen:

- vergroten van de (gemeentelijke) **presentie** in de wijk. Door meer en beter aanwezig te zijn in de wijk, door aanspreekbaar te zijn voor bewoners en partners en door op wijkniveau de samenwerking en netwerken te intensiveren, verwachten wij dat we slagvaardiger kunnen opgetreden en maatwerk kunnen leveren.
- Er zullen op korte termijn **steunpunten** in de wijk ingericht worden waar bewoners laagdrempelig terecht kunnen;
- het **mandaat** wordt op wijkniveau aanzienlijk vergroot. Er zal een kanteling gaan plaatsvinden, waarbij doorzettingsmacht en besluitvormingskracht steeds meer van het stedelijk niveau naar het wijkniveau gebracht zal worden, zodat besluitvormingstrajecten korter worden en slagvaardigheid waargemaakt kan worden;
- Met de bewoners van Doornakkers zal een **buurtcontract** opgesteld worden met daarin concrete afspraken waaraan op korte termijn in ieder geval invulling aan gegeven zal worden. Met het buurtcontract, dat naast de gemeente ook ondertekend zal worden door alle bij de afspraken betrokken professionele organisaties, wordt helderheid verschaft over wat de bewoners mogen verwachten en wanneer en worden partijen gebonden op hun samenwerking. In het buurtcontract worden ook afspraken gemaakt over het versterken van de eigen verantwoordelijkheid van bewoners ('empowerment');
- Er zal blijvend geïnvesteerd worden in het **ontwikkelen en uitbouwen van de maatschappelijke coalities** voor Doornakkers. Onder andere het binden van het bedrijfsleven aan de Krachtwijkambities heeft hoge prioriteit. Daarnaast heeft de gemeente Eindhoven in het kader van het Grotestedenbeleid convenanten met de TU/e, Fontys Hogescholen, de Design Academy en het ROC. De expertise die binnen deze kennisinstellingen aanwezig is, zal ook optimaal ingezet worden voor de Krachtwijken;
- In Doornakkers loopt nog geen traject van integrale wijkvernieuwing, zoals bijvoorbeeld wel in de Bennekel en Woensel-West. Dit betekent dat Doornakkers nog niet beschikt over

'ingewerkte' overlegstructuren waarin partners in de wijk en bewoners elkaar vinden en waar afstemming plaatsvindt over de lopende en voorgenomen ontwikkelingen. Door de aanwijzing als Krachtwijk wordt dit traject nu in de tijd naar voren gehaald en worden deze structuren nu versneld ingericht. Doornakkers heeft hier een stevige inhaalslag te maken ten opzichte van de andere twee Krachtwijken. Ook is voor Doornakkers nog geen integrale wijkvisie voorhanden waar het Krachtwijktraject op kan voortbouwen. Deze **integrale wijkvisie** met bijbehorende meerjarenprogramma zal daarom nu **versneld ontwikkeld** gaan worden, zodat er een goede en gedragen onderlegger is, waarmee de ontwikkeling van de wijk optimaal gestuurd kan worden, aansluitend bij de behoeften van de wijk en haar bewoners.

Onze inzet op de doorbraakthema's moet daarom bezien worden in bovenstaand kader. Dit is feitelijk onze basishouding waarmee wij de gekozen prioritaire thema's met onze partners tegemoet zullen treden. Dit zal ook gevolgen gaan hebben voor de structuur en werkwijze van onze organisaties.

Wat vragen we van het Rijk

Van het Rijk vragen wij commitment en ondersteuning op de beoogde werkwijze en uitgangspunten. Wij vragen dat het Rijk haar invloed aanwendt zodat organisaties die onderdeel uitmaken van de Rijksoverheid of waar de Rijksoverheid direct of indirect sturing aan geeft en die op lokaal niveau actief zijn, zich als actieve partners opstellen in de beoogde samenwerkingsvormen en eventueel daaruit voortvloeiende convenanten en/of samenwerkingsovereenkomsten.

Verder vragen wij een éénduidig meldpunt bij het Rijk waar wij terecht kunnen wanneer de samenwerking hapert en/of wanneer wij op lokaal niveau tegen problemen aanlopen die op Rijksniveau opgelost moeten worden, inclusief overbodige en/of hinderlijke regelgeving. Om maximaal transparant naar elkaar en naar de bewoners te zijn, verwachten wij van dit meldpunt "Kafka" dat alle binnenkomende vragen op een website gepubliceerd worden en dat een protocol voor afhandeling, inclusief termijnen, afgesproken wordt.

3.2 Bestrijding van werkloosheid

AAN DE SLAG in Doornakkers

Aanpak van de armoede en werkloosheid door scholing en creëren van werkgelegenheid

Het niet hebben van betaalde arbeid of een nuttige dagbesteding is een bron van veel persoonlijke problemen in Doornakkers, waaronder veel armoede. Het is zaak deze armoede en werkloosheid aan te pakken. We zetten daarbij in op verbeteren van de infrastructuur van de wijk economie, actief benaderen van niet-werkenden en creëren van directe werkgelegenheid.

De volgende partners willen zich hiervoor inzetten: Gemeente Eindhoven, Rabobank, NV Rede, KvK, Domotica partners, Polyground BV, Ergon, vereniging buurtplatform doornakkers, stichting bedrijfspunt Woensel West, CWI, UWV, Fontys Actief, achams, fatiha, Hurks bouw en vastgoed, woonbedrijf, BEG Eduflex, Bouw educatie Groep, Chainworks B.V., ROC, de Lumensgroep, GGzE, Novadic-Kentron, TNO arbeid, ReWork, De Vitalis Zorg groep, BBB, OOG.

Zij bieden Doornakkers ondermeer: M&M's Micro en Mesokredietfonds, Benutting Glasvezel, Bedrijfspunt "Doornakkers", Werkplein in de wijk, Doornakkers Actief, "Ontdek je talent en doe mee!", bouw je eigen buurt, Aan de slag, Fix the Future - Sleutelen aan je toekomst, In de zorg voor morgen, buurtbeheer, reparatieteam/klusbus.

Het niet hebben van betaalde arbeid of dagstructurering is een bron van veel persoonlijke problemen in Doornakkers. De werkloosheid en, daarvan afgeleid, de armoede is in Doornakkers relatief hoog. Ook veel jongeren hebben geen baan.

Om mensen aan de slag te helpen wordt een nadrukkelijk beroep gedaan op het bedrijfsleven in het algemeen en de bedrijven die in of nabij de wijk gevestigd zijn in het bijzonder. In (de regio) Eindhoven hebben overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen elkaar gevonden in de ontwikkeling van de Brainport. De inspanningen van Brainport hebben zich voornamelijk geconcentreerd op het aantrekken van toptechnologische bedrijvigheid en het creëren van de randvoorwaarden hiervoor. Het is echter een belangrijk uitgangspunt dat Brainport er voor alle inwoners van de stad is. Samen met de 'triple helix', vertegenwoordigd in de Stichting Brainport zullen dan ook concrete activiteiten ontwikkeld gaan worden in het kader van de Krachtwijken. Met name rondom (de onderkant van) de arbeidsmarkt liggen hier grote kansen.

Om de werkloosheid structureel naar beneden te brengen, wordt in Doornakkers een geïntegreerde aanpak voorgestaan om mensen duurzaam aan de slag te helpen, passend bij hun talenten en ambities. Extra aandacht hebben we voor het creëren van een goede uitgangspositie op de arbeidsmarkt voor jongeren.

Jongeren aan de slag

Om een goede start op de arbeidsmarkt te kunnen maken, is het hebben van goede startkwalificaties een noodzakelijke randvoorwaarde. Wij zullen daarom in Doornakkers blijvend investeren in het **voorkomen van voortijdig schoolverlaten**. Het tijdig in beeld hebben van deze risico-jongeren en ze motiveren is hierbij van groot belang. In Doornakkers blijken jongeren zich te gemakkelijk te kunnen onttrekken aan werk en scholing en het criminele circuit lonkt.

Wij streven een **sluitende aanpak** na waarbij we van alle jongeren tot 25 jaar kunnen vast stellen of zij zijn ingeschreven bij het CWI, of zij deelnemen aan onderwijs of arbeid, een uitkering (WAJONG/WWB/WW) hebben of dat een overige situatie (detentie / opname verslavingszorg / dagbesteding) op hen van toepassing is. Dan wordt vanzelf duidelijk welke jongeren volledig buiten beeld zijn en waarom. Voor deze jongeren zal een actieve **outreaching** aanpak ontwikkeld worden waarbij ingespeeld wordt op de talenten en ambities van de jongere (leidend tot werk, opleiding, dagbesteding of een combinatie daarvan), maar waarbij van vrijblijvendheid geen sprake is. Uiteraard zullen we over **passende instrumenten** moeten beschikken om het **verplichtende** karakter af te kunnen dwingen. Beschikbaarheid van goede stageplaatsen en **wervende leerwerkplekken** om werkervaring op te doen en vakmanschap te ontwikkelen, zijn hierbij een noodzakelijke randvoorwaarde.

Om de overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt soepel te kunnen maken is het van belang dat al in de onderwijsfase voldoende **oriëntatie op de arbeidsmarkt** plaatsvindt en dat jongeren gemotiveerd worden om hun talenten te ontwikkelen in relatie tot hun beroepsbeeld. Additioneel willen wij inzetten op **mentoring en/of buddyprojecten** om schooluitval te voorkomen en om jongeren te motiveren en te ondersteunen bij hun beroepskeuze en talentontwikkeling. Ook het

ontwikkelen van *aansprekende rolmodellen* voor de jeugd kan helpen om tegenwicht te bieden aan minder gewenste vormen van tijdbesteding.

Activeren van onbenut arbeidspotentieel in de wijk

Allereerst wordt ingezet om mensen naar vermogen aan de slag te helpen. Uiteraard wordt hier al veel aan gedaan op stedelijk niveau. Het is zelfs 'core-business' van de gemeentelijke dienst Werk, Zorg en Inkomen in samenwerking met CWI en UWV. Toch willen we voor Doornakkers een extra stap zetten door gebiedsgericht, *individueel maatwerk* te bieden. Extra aandacht gaat hierbij vooral uit naar mensen waarbij de afstand tot de arbeidsmarkt (te) groot is. Specifieke aanpakken zijn nodig voor de groep ex-psychiatrische patiënten en ex-woonwagenbewoners.

Wij willen, in samenspraak met het Rijk en met partners, op korte termijn *vernieuwende participatiearrangementen* ontwikkelen, die bedoeld zijn om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Idealiter leidend tot een reguliere baan, maar in ieder geval leidend tot een actieve bijdrage aan de samenleving, wanneer regulier werk (nog) een brug te ver is. Daarbij is het van belang dat niet de regeling leidend moet zijn, maar wat er nodig is om hem of haar effectief te activeren (belang van de bewoners in plaats van de 'organisatielogica'). Wij gaan dan ook een *instrumentarium* ontwikkelen waarbij, afhankelijk van de persoon, *maatwerk* geleverd kan worden, variërend van werken in een SW-bedrijf, werken in de private sector met loonkostensubsidie, (vrijwilligers)werk met behoud van uitkering, werkervaringsplaatsen, etc. Dit alles aangevuld met op maat gesneden trajecten van competentie-ontwikkeling. Hierbij gaat het dan zowel om de juiste mix van vakgerichte scholing, taalvaardigheden en sociale vaardigheden. Dit alles moet vanuit een breed *lokaal participatiefonds* gefinancierd moeten worden. Om dat te kunnen doen, moet in nauw overleg met het Rijk een stevige slag geslagen moeten worden met de ontschotting en vereenvoudiging c.q. verbreding van regelgeving rondom met name de WWB, WSW, WEB en WI.

Er bestaan op dit gebied al concrete plannen binnen het Rijk. Zowel het Bestuursakkoord van het Rijk en de VNG en het recent verschenen Deltaplan Inburgering bevatten concrete voornemens om hiermee een start te maken in 2008. Dit past uitstekend in de voorgestane aanpak. In het kader van de Krachtwijkenaanpak is vooruitlopend hierop extra experimenteerterruimte gewenst.

Bovenstaande aanpak kan alleen succesvol zijn en tot duurzame activering leiden wanneer participatiearrangementen vrijwillig noch vrijblijvend aangeboden worden. Sowieso moeten mensen hiermee actief benaderd worden. Wij gaan dit onder andere doen door onze deskundigheid, kennis en netwerken op dit gebied naar de wijk te brengen ('presentie') en de instrumenten wijkgericht in te zetten in de Krachtwijken.

Tegelijkertijd zullen drempels om aan het werk te gaan geslecht moeten worden. Deze kunnen liggen in een veelheid aan psycho-somatische factoren. Juist in Doornakkers wordt daarom ingezet op het doorbraakthema rondom gezondheid (zie paragraaf 3.4). Op financieel gebied is met name het voorkomen van de zogenaamde '*armoedeval*' een belangrijk aandachtspunt in het slechten van drempels. Dit is het effect dat optreedt wanneer iemand met een uitkering er in inkomen op achteruitgaat als hij of zij een betaalde baan krijgt. In die situatie zijn mensen dus niet in staat om hun maatschappelijke situatie te verbeteren, belangrijker is echter dat de inkomensachteruitgang niet motiverend werkt.

Creëren van directe werkgelegenheid

Het creëren van werkgelegenheid in de wijk is een effectieve manier om laagdrempelig aan het werk te gaan. Hierop zal op twee manieren ingezet worden. Allereerst is geconstateerd dat er in de wijk zelf nog veel werk ligt dat nu niet gedaan wordt. Vanuit de wijk is een sterk signaal gekomen dat men de wijk op (te)veel plaatsen verloederd is.

Daarom wordt ingezet op het (her)introduceren en versterken van het **buurtbeheer** en **klussendiensten**. Hier ligt uiteraard een sterke relatie met de bovengenoemde activeringsinzet. In het verleden zijn veel van deze zeer gewaardeerde instrumenten wegbezuinigd, terwijl ze aantoonbaar effectief werken. Wij zetten dan ook in op het zoveel mogelijk structureel financieren hiervan, zodat continuïteit gewaarborgd kan worden. Dit is overigens zeer afhankelijk van de ruimte die geboden wordt, zoals bijvoorbeeld met het voornoemde lokale participatiefonds.

Tevens willen we een beroep doen op het in of nabij de wijk gelegen bedrijfsleven. Vroeger was de Doornakkers de DAF-wijk en het DAF-complex grenst aan Doornakkers. DAF is zeer succesvol en breidt haar productiecapaciteit continu uit. DAF kampt op dit moment ook met een groot personeelsgebrek. Het is daarom voorstelbaar en wenselijk dat in samenwerking met DAF in Doornakkers een zeer gerichte **wervingsactie** tot stand komt. Niet alleen gericht op het voor de korte termijn werven van personeel, maar inclusief perspectief op doorgroei naar beter betaalde functies door opleiding, werkervaringsplaatsen en coaching. Ook willen we met het georganiseerde bedrijfsleven op het aangrenzende bedrijventerrein De Kade kijken of de komende herstructurering van dit bedrijventerrein een positieve spin-off voor Doornakkers kan genereren.

Versterken van de wijk economie

Naast het creëren van werkgelegenheid en het activeren van niet-werkenden, zetten we ook in het op het versterken van het economisch potentieel van de wijk. Het gaat hierbij om het **stimuleren** van (etnisch) **ondernemerschap** in de wijk en het **versterken** van bestaande **buurtbedrijvigheid**. Onder andere door het verbeteren van toegang tot (micro-) **kredietfaciliteiten**, het versterken van **ondernemersnetwerken** en het wijkgericht **ondersteunen van starters en kleine zelfstandigen** (bijvoorbeeld op het gebied van persoonlijke dienstverlening). Ook zal de behoefte naar geschikte **bedrijfsruimte** in beeld gebracht worden. Hier liggen kansen met de revitalisering van de Kade. Ook het aanpakken van de Paul Krugerlaan/Jan van Riebeecklaan en de Tongelreschestraat kan hierin een rol spelen. Dit is de as van het centrum van Doornakkers, waarbij nu sprake is van kleine, deels verpauperde, bedrijfspanden, kamerbewoning en leegstand en die middels herstructurering gerevitaliseerd kan worden.

In het verlengde daarvan zal ook bezien worden in hoeverre in Doornakkers geschikte **atelierruimte** beschikbaar gesteld kan worden. In Doornakkers zit veel creatief potentieel dat versterkt kan worden. Ook in het licht van mogelijkheden van kunst en cultuur als middel voor ontmoeting en dialoog (zie ook volgende paragraaf) is dit wenselijk.

Wat vragen we van het Rijk

Allereerst vragen we om vrijheid om in Doornakkers daadwerkelijk het beste participatiearrangement aan de kunnen bieden aan de betreffende inwoners. We vragen daarom om een grotere bestedingsvrijheid in de WWB (W-deel), WSW, WEB en WI. Wij vragen om experimenteeruimte, waarbij we onder andere door ontschotting een lokaal Participatiefonds vormen waarmee maatwerkarrangementen geboden kunnen worden.

Wij vragen verder dat CWI (o.a. WW) en UVW (m.n. WIA en WAJONG) ook experimenteeruimte wordt geboden om samen met ons een ontschot aanbod te ontwikkelen. Korte lijnen en effectieve afstemming met deze organisaties is hierbij van groot belang.

Om tot een sluitende aanpak te komen om jongeren aan het werk te helpen, willen wij met het Rijk verkennen hoe we kunnen komen tot een verplichtende deelname aan individuele trajecten voor jongeren. Met name is afstemming nodig wanneer jongeren al bij meerdere (justitiële) organisaties bekend zijn.

Met het Rijk willen wij strategieën ontwikkelen om de armoedeval te voorkomen, zodat extra prikkels ontstaat voor mensen om actief aan de slag te gaan. Wij zijn van mening dat hier een belangrijke sleutel ligt voor effectief activeringsbeleid.

Met het Rijk willen we zien hoe de drempels om eigen ondernemingen te starten verder verlaagd kunnen worden. Ook het wijkgericht inzetten van de diensten van de Kamer van Koophandel is hierbij punt van aandacht.

3.3 Aanpak van problemen achter de voordeur

DOE MEE in Doornakkers

Gezamenlijke aanpak van problemen achter de voordeur

In Doornakkers bestaat een groep mensen die niet deelneemt aan de samenleving. Ze kennen een ingewikkelde problematiek, met een combinatie van zaken als armoede, eenzaamheid, werkloosheid, criminaliteit, scheidingen en slechte gezondheid. De problematiek ligt vooral achter de voordeur. Het is zaak deze groep mensen weer mee te laten doen. We gaan daarbij voor een sluitende aanpak voor deze mensen. Dit doen we langs de sporen signalering en outreachinge aanpak voor doelgroepen.

De volgende partners willen zich hier voor inzetten: Gemeente Eindhoven, Trudo, Woonbedrijf Domein, de Lumens groep/Welzijn Eindhoven, Zuidzorg, GGD, SKPO, Salto, korein kinderplein, ROC, Novadic-Kentron, Neos, Politie, stichting Zet Tilburg, GGzE, Stichting rehabilitatie '92, conquest, Stichting Femina, Vrouwenvereniging Achams, Stichting Fatiha, Stichting Nese, Openbare bibliotheek Eindhoven, Wooninc, Marokkaanse vader- en moedercomité, MAJ, Team ministeries, JEM-kids, bureau Jeugdzorg.

Zij bieden Doornakkers ondermeer: Frontliners, een vertrouwd aanspreekpunt in de wijk, Veiligheid begint bij voorkomen, specifiek inzet m.b.t. tieners, armoede en gezondheid van kinderen, "kennis en gekend worden", Training "begrijpt u mij", Thuiszorg op maat, Klapperproject, The Idea Store, Power: Empowerment voor allochtone jongeren, Praktische ondersteuning in huis, Buitengewoon (maatschappelijk Steunsysteem), Beter Wonen.

Bij de aanpak van problemen achter de voordeur (zoals armoede, sociale uitsluiting, gebrek aan zinvolle dagbesteding, vervuiling, opvoedingsproblemen, relatieproblemen, gezondheidsproblemen, psychische en psychosociale problemen enz.) is een omslag naar de beoogde manier van werken, zoals beschreven in paragraaf 3.1, een noodzakelijke randvoorwaarde om doorbraken op dit gebied te bereiken. De groep bewoners die 'achter de voordeur' moet worden bereikt, bestaat uit mensen die een reële vraag voor ondersteuning en zorg hebben.

Diverse partijen in de buurt signaleren op dit moment al problematiek achter de voordeur, waarbij triage, de uitzuivering van aard en zwaarte van de problematiek, volgens het principe van "First things First" en warme overdracht ontbreekt. Hulpverlenende instellingen weten vaak van elkaar niet dat ze met dezelfde cliënt bezig zijn en hoe het staat met de resultaten. Ook is er momenteel geen enkele instantie die de coördinatie en het totaaloverzicht heeft op de hulpverlening. Daardoor vallen mensen tussen wal en schip en sluiten de sectorale oplossingen niet altijd even goed aan op de daadwerkelijke behoeften van de mensen waar het om gaat. Het doorbreken van verkokering en bureaucratie, het toewerken naar een andere werkwijzen en samenwerkingsvormen en het leveren van toegesneden maatwerk zijn de fundamenten van onze aanpak.

Er zal een antwoord gegeven moeten worden op de volgende vragen:

- Veel buurtbewoners en talloze zeer uiteenlopende professionals komen "achter voordeuren" en treffen daar vaak een complex van problematieken aan. Wie coördineert zulks en volgt de vervolgacties kritisch?
- Bij sommige voordeuren komt eigenlijk niemand, waar dat wel zou moeten. Wie heeft daar een outreachende taak?
- Van veel ondersteunende buurt en stedelijke activiteiten/voorzieningen wordt geen gebruik gemaakt door die bewoners waarvoor wie ze juist bedoeld zijn. Wie koppelt vraag en aanbod op een meer persoonlijk manier?
- Wie houdt steeds contact met kwetsbare bewoners en is maximaal present als dat nodig is?
- Hoe leiden al deze op maat gerichte persoonlijke activiteiten tot beter inzicht wat er op wijkniveau/stedelijk zou moet gebeuren?
- Als er gekozen wordt voor coördinatie en regie op huisdeur en wijkniveau hoe doen we dat? En is hierbij dan ook sprake van doorzettingsmacht?
- Hoe zorgen we ervoor dat bestaand stedelijk instrumentarium zoals SPIL-centra, Centrum voor jeugd en gezin en Veiligheidshuis goed aansluiten bij "regie achter de voordeur" en regie op wijkniveau?

Om adequaat antwoord te kunnen geven op deze vragen, gaan we op basis van goede ervaringen met vergelijkbare aanpakken, bij de realisatie van de convenanten van Veiligheidshuis, SPIL-centra en Centrum voor jeugd en gezin, in Doornakkers een slag maken om met partners in de wijk de wijze van coördinatie en regievoering op deze complexe materie vorm te geven.

We gaan op dit gebied, voortbouwend op wat al gebeurt in de wijken, een **sluitende aanpak** realiseren voor het signaleren, prioriteren, opvolgen en bewaken rondom de aanpak van (complexe en veelal een cumulatie van) problemen van mensen. Dit alles in de eerder geschetste context van slagvaardigheid, transparantie en uitvoeringskracht in de wijk.

Signaleren

Om de signaleringsfunctie structureel te versterken en de aanwezigheid in de wijk te vergroten willen wij in Doornakkers de **buurtmaatschappelijk werkers** (her-)introduceren naar analogie met de succesvolle schoolmaatschappelijk werker. Het gaat hier dan zowel om het deels anders inzetten van het bestaande maatschappelijk werk gekoppeld aan een forse vernieuwing en naar verwachting uitbreiding.

Deze personen weten wat er speelt in de wijk. Ze fungeren als eerste aanspreekpunt voor mensen uit de wijk. Daarnaast werken ze sterk outreachend. Waar niemand komt, gaan ze uit zichzelf op af. Ze snappen het leven van deze mensen, weten waar hun kracht ligt, waar ze steun bij nodig hebben,

zijn niet bang, pikken niet alles en kennen grenzen. Ze kiezen bewust voor het werken met mensen in deze wijken, doen dat met trots en veel plezier. Ze zijn in staat om het vertrouwen van buurtbewoners te winnen, hebben uitgebreid kennis van de sociale kaart en weten voorzieningen en activiteiten te koppelen aan deze mensen. Ze zijn niet “van de kantoortijden”, maar heel snel bereikbaar.

De signalen uit de wijk komen hier bij elkaar. Ofwel vanuit de eigen bevindingen, ofwel vanuit andere organisaties die in de wijk actief zijn (corporaties, scholen, politie, zorginstellingen, gezondheidszorg). De buurtmaatschappelijk werkers zijn de schakelpunten waarmee de informatie uitgewisseld wordt en die, in overleg met alle partners, zich een beeld vormen welke interventies nodig zijn.

Triage / casemanagement

Tegelijkertijd met het verbeteren van de signalering werken we aan de achterliggende “backoffice”. We gaan toe naar een nieuwe vorm van samenwerking in de wijken, waarbij toegewerkt wordt naar de inrichting van een **centrale coördinatie/regiefunctie in de wijk**. Bewoners wordt uitdrukkelijk een plaats geboden in deze centrale coördinatie in de wijk en worden in staat gesteld deze rol ook feitelijk te kunnen invullen. Hier ligt ook de **doorzettingsmacht**, worden keuzes gemaakt en vindt de aansturing plaats. Van hieruit worden de relaties onderhouden met de professionals van de organisaties die op de domeinen wonen, werken, welzijn, inkomen(sondersteuning), gezondheid, etc., diensten aanbieden. Op basis van de gebundelde informatie vanuit de wijk worden hier prioriteiten gesteld en knopen doorgehakt over de benodigde ondersteuning en interventies.

Op wijkniveau wordt daarom een samenwerkend netwerk van betrokken organisaties georganiseerd voor zover dit niet reeds op SPIL-niveau, Veiligheidshuis of het Centrum voor Jeugd en Gezin plaatsvindt. De samenwerking hierin is namelijk al in de vorm van convenanten vastgelegd in de geest, zoals we dit ook op wijkniveau voorstaan. De vertegenwoordigers van de professionele organisaties in dit netwerk moeten vanuit hun eigen organisatie ook voldoende mandaat meegekregen hebben om zelfstandig besluiten te kunnen nemen over hun inzet in de wijk.

Opvolging

De noodzakelijke acties die uit de (zoals boven beschreven) geprioriteerde interventies voortvloeien, zullen vanuit de “reguliere” organisaties ingevuld worden; echter wel onder regie van de centrale wijkcoördinatie. Tegelijkertijd is het van belang om de samenwerking tussen de in de buurt actieve zorgverleners verder te verbeteren. We willen daarom toewerken naar een ‘**wijkzorgteam**’. Uiteraard ligt hier ook weer een belangrijke rol voor de buurtmaatschappelijk werkers. Hiermee kan het individueel maatwerk daadwerkelijk geleverd gaan worden en wordt de follow-up adequaat bewaakt. In feite willen we de ‘**zorgketen**’ (waarbij de bewoner van de ene naar het andere organisatie wordt doorgestuurd) **transformeren naar een ‘zorgcirkel’** (waar de bewoner in het middelpunt staat tussen aanbieders van gecoördineerde en toegesneden zorg).

Onderdelen van de zorgcirkel zijn een **praktische ondersteuning** om het eigen leven op orde te krijgen (b.v. ondersteuning in het financieel op orde komen) en het **versterken van competenties** (taaltraining, sociale vaardigheden, etc.). Ook wordt bekeken hoe de **inkomenspositie** van mensen verbeterd kan worden, door ze beter gebruik te laten maken van regelingen waar ze recht op hebben, maar bijvoorbeeld ook door te investeringen in energiebesparende maatregelen voor de woning.

Ook wordt ingezet op de **administratieve lastenverlichting** van de inwoners in Doornakkers. Het uitgangspunt moet zijn dat mensen drempelloos krijgen waar ze recht op hebben. Aanvraagprocedures en formulierstromen moeten tot een minimum beperkt worden en communicatie vanuit instanties wordt begrijpelijker.

Wellicht is het hierbij interessant om naar vernieuwende organisatievormen te kijken, waarbij professionals niet direct onder aansturing van hun eigen organisatie werken, maar deels gedetacheerd kunnen worden in de wijk, met een goede verankering in hun eigen organisatie.

Bovenbeschreven manier van werken vergt een structurele omvorming van bestaande werkwijzen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Het omvat een verschuiving van mandaat, budget en uitvoeringskracht naar het niveau van de wijk. Tegelijkertijd vraagt het vernieuwende samenwerking tussen partners in de wijk. Wij willen zo snel mogelijk al gaan werken in de geest van deze werkwijze. Echter, partners hebben niet allemaal een gelijkwaardige positie ten opzichte van elkaar. Soms zijn ze zelfs elkaars concurrenten, bijvoorbeeld in aanbestedingstrajecten in het kader van de WMO. Om doorbraken te bereiken zullen partijen boven hun eigen belang uit moeten stijgen. Met het Rijk zullen wij nadrukkelijk in gesprek gaan om belemmeringen hiervoor uit de weg te ruimen en te zoeken naar nieuwe evenwichten tussen samenwerking en concurrentie.

Preventie

Naast de ontwikkeling van een fundamentele andere werkwijze in de wijk, zijn er op korte termijn een aantal heel concrete maatregelen te nemen, die mensen beter in staat moeten stellen om verantwoordelijkheid te kunnen nemen over hun eigen leefsituatie

Het begrip '**empowerment**' (ofwel zelfredzaamheid) staat voor de notie dat een overheid of maatschappelijke instelling of een maatschappelijke interventie mensen het best helpt door ze voldoende mogelijkheden te bieden om zichzelf te redden. Zelfredzaamheid en ontplooiing van ieders talenten dragen het meest bij aan het tot stand brengen van een verantwoordelijke samenleving. "If you give a man a fish, you will feed him once. If you take a man fishing, you will feed him for a week. If you teach a man to fish, he will never be hungry." (Lao Tzu, Tao Te Ching). Het is effectiever een gezin met schuldproblemen vaardigheden aan te leren om het eigen huishoudbudget te beheren dan het beheer over te nemen en een schuldsaneringsplan op te stellen. Empowerment staat ook wel voor de overgang van "zorgen voor" naar "zorgen dat..." Er bestaat echter een forse spanning in de uitvoering van dit uitgangspunt. Immers, een crisisinterventie of het onmiddellijk oplossen van een individueel probleem hebben als voordeel dat het vraagstuk even verdwenen is, dat er op het eerste oog resultaat is geboekt en dat klant, dienstverlener en opdrachtgever tevreden zijn. Echter, bevordering van zelfredzaamheid gaat veelal gepaard met tragere en intensievere dienstverlening, vraagt om aanpak die zich meer op langere dan kortere termijn richt en vraagt dus eigenlijk om geduld; geduld bij beleidsmakers, bij uitvoerders en bij de burger.

Sociale samenhang / Kennen en gekend worden

Door de grote mate van in- en uitstroom in de wijk is veel sociale samenhang in de afgelopen jaren verloren gegaan. Men kent elkaar niet of nauwelijks meer. Tevens neemt de actieve inzet ten behoeve van vrijwilligerswerk sterk af, zowel bij de georganiseerde bewonersvertegenwoordiging, alsmede in de mantelzorg en vrijwilligerswerk in het verenigingsleven. Die uitstroom leidt tot enerzijds de gevoelens van onveiligheid en een verminderde verdraagzaamheid door onbekendheid met andere levensstijlen, anderzijds neemt het risico op sociaal isolement toe. Het

creëren van *meer samenhang* en (*interculturele*) *ontmoeting* staat dan ook hoog in het vaandel voor Doornakkers. Overigens kan de eerder genoemde signaleringsfunctie ook versterkt worden door te investeren in de sociale samenhang.

Wij zetten daarom in op een breed palet van activiteiten op dit gebied, zoals het verder uitbouwen van de *straataanpak*. Ook willen we de bewoners door middel van *culturele uitingen*, zoals theater en muziek, betrekken bij de wijk en elkaar. In de wijk zullen plaatsen gecreëerd worden voor ontmoeting en aansprekende activiteiten. Dit kunnen jeugdvoorzieningen zijn, maar ook de gerichte ontwikkeling van de Toeloop, waarmee een uitgelezen kans geboden wordt om een bruisende plek te creëren met een laagdrempelige toegang voor (multiculturele) ontmoeting en een breed en toegesneden aanbod. Dit is ook bij uitstek de plek waar de verbinding naar de nieuwbouwwijk Tongelresche Akkers gelegd kan worden, zodat de ontmoeting tussen deze groepen bewoners gefaciliteerd kan worden.

Hier ligt ook een grote rol voor de bewoners zelf, ondersteund door professionele organisaties en extra uitbreiding hiervan. Activiteiten voor en door bewoners hebben de meeste kans op succes. Er moet nadrukkelijk extra ingezet worden om ook minder bekende (groepen) bewoners hiermee te bereiken. Met name het betrekken van de allochtone gemeenschap en de (ex)woonwagenbewoners bij de wijk is een belangrijk aandachtspunt.

Tenslotte ligt hiermee ook een relatie met het werkloosheidsthema. Participatie-instrumenten kunnen ingezet worden om deze buurtontmoeting- en activiteiten te ondersteunen.

Wat vragen we van het Rijk

Op basis van huidige ervaringen constateren we dat de privacyregelgeving onvoldoende duidelijk is. Wij willen met het Rijk in overleg treden om helderheid te krijgen welke informatie-uitwisseling tussen verschillende professionele hulpverlenende organisaties sowieso mogelijk is. Tegelijkertijd willen we afspraken maken over het wegwerken van belemmerende privacyregels wanneer deze de effectieve signalering van problemen in de weg staan.

Verder vragen wij dat het Rijk zich met ons maximaal gaat inzetten voor de administratieve lastenverlichting voor kwetsbare groepen, zoals het terugdringen van ingewikkelde formulieren en aanvraagprocedures. Uitgangspunt moet bijvoorbeeld zijn dat mensen automatisch krijgen waar ze recht op hebt. Dit geldt met name voor inkomensondersteunende maatregelen waarvan het recht bepaald kan worden op basis van gegevens die al bekend zijn bij de overheid. Voorbeelden zijn bijvoorbeeld de Huurtoeslag en de Zorgtoeslag. Wij willen met het Rijk de afspraak maken om, op basis van praktijkervaringen van bijvoorbeeld de sociaal raadslieden, een top-10 te bepalen van zaken die de komende tijd met voorrang op dit gebied aangepakt gaan worden.

3.4 Aanpak van slechte gezondheid

GOED IN JE VEL in Doornakkers

Aanpak van de slechte gezondheid van bewoners

Bewoners in Doornakkers hebben een slechte gezondheid. Men eet ongezond, rookt veel, gebruikt relatief veel alcohol en drugs en beweegt weinig. Longziekte, diabetes en psychisch-sociale problemen komen veel voor. Het is de opgave de bewoners weer gezond te krijgen. We zetten daarbij in op voorzieningen en gezonde leefstijl.

De volgende partners willen zich hier voor inzetten: GGD, Gemeente Eindhoven, buurtinfowinkel Doornakkers, woonbedrijf, Trudo, bewonersorganisaties, Consultatiebureau Zuidzorg, Korein kinderplein, Sportcentrum Splendid en LaGeja, PSV, Sportbedrijf De Karpen, Bureau Sportformule, NIGZ, Fontys Hogeschool Sittard, Stichting Gezondheidszorg Eindhoven, De Lumens Groep/ Welzijn Eindhoven, sportcomplex Noord.

Zij bieden Doornakkers ondermeer: Gezondheidswinkel Doornakkers, een plek voor raad en daad, Opvoeden en ontwikkelen begint bij 0 jaar, Mobiele sport in de wijk, Tijd voor sport, Scoren voor Gezondheid, Familie in balans, Bewegingscarrousel, bewegen als warming-up voor re-integratie.

Om de gezondheid van de bewoners van Doornakkers te verbeteren, zetten we in op een breed scala van activiteiten. Voortgebouwd wordt op de positieve ervaringen die er in Eindhoven zijn met programma's als 'Gezond in de Buurt'.

De basis van onze aanpak is de ontwikkeling van een breed **aanbod** van **gezondheidsbevorderende activiteiten** op het gebied van beweging, voeding, leefstijl, informatieverstrekking, consultatie en een loketfunctie. Deze laagdrempelig aan te bieden activiteiten zullen toegesneden moeten zijn op de verschillende groepen in de wijk: jeugd, senioren, allochtonen, etc. Bewoners zullen ook hier nadrukkelijk betrokken worden bij het vormgeven van het aanbod.

Op het gebied van het stimuleren van beweging in brede zin ligt er een grote rol voor de **sport**. We willen de jeugd al op jonge leeftijd kennis laten waken met sport. Het SPIL-centrum heeft hier een belangrijke rol in nauwe samenwerking met de sportverenigingen in of bij de buurt. Juist op sportgebied ligt de opgave, maar tevens de kans, om meer ouders te betrekken bij de verenigingen en laagdrempelige bewegings- en sportactiviteiten in de wijk (met name voor minder draagkrachtigen), waardoor win-win-situaties ontstaan. Voor allochtone ouders en jongeren kan sport overigens een uitstekende **integratiemotor** zijn. Deze win-win-situaties zijn bijvoorbeeld ook mogelijk door aansprekende bewegingsactiviteiten voor senioren te ontwikkelen, waardoor ontmoeting ontstaat en isolement voorkomen kan worden.

Naast beweging zijn ook goede voeding en een gezonde leefstijl van invloed op de gezondheid. Initiatieven zullen genomen worden op het gebied van **voorlichting** (overgewicht, roken, alcoholgebruik en andere leefstijlaspecten), maar ook concrete projecten om bijvoorbeeld in **gezinsverband** actief met deze zaken **aan de slag** te gaan. Ook hier kan het SPIL-centrum een grote rol spelen om via de kinderen de (groot)ouders te bereiken. Een belangrijk aandachtspunt is goede voeding in relatie tot een laag inkomen. Veel mensen in Doornakkers eten ongezond, omdat ongezonde producten relatief goedkoop zijn. Het is vaak een negatieve keuze. Het is van belang voor groepen met lage inkomens inzichtelijk te maken hoe met weinig financiële middelen toch gezond kan worden gegeten.

Bovengenoemde activiteiten richten zich op (specifieke doelgroepen van) bewoners in meer algemene zin. Deelname aan activiteiten is vrijwillig en staat in het teken van bewustwording en actief met de gezondheid aan de slag gaan. Daarnaast zal, om te komen tot structurele gezondheidsverbetering, geïnvesteerd worden in het **opsporen en bereiken** van mensen die kampen met (ernstige) gezondheidsproblemen, maar die minder gemakkelijk te bereiken zijn en die niet met algemene collectieve activiteiten verder te helpen zijn.

Voor een deel zal deze signalering plaatsvinden op de manier, zoals beschreven in de vorige paragraaf. In Doornakkers zullen we daarnaast een *'gezondheidswinkel'* realiseren, die een laagdrempelige inloop kent voor informatie en advies over de gezondheid en gezonde leefstijl. Tevens zal van hieruit, in nauwe samenwerking met (zorg)organisaties, actieve opsporing en gecoördineerde doorgeleiding plaatsvinden op basis van een maatwerk aanpak. Deze gezondheidswinkel krijgt daarmee een belangrijke plek in het hele systeem van signalering en opvolging in het kader van het oplossen van problemen achter de voordeur.

3.5 Schoon, heel en veilig

SCHOON, VEILIG EN LEEFBAAR Doornakkers

Voorwaarden voor een wijk waar mensen kansen hebben, trots op zijn en waar het weer prettig wonen is

De inzet op de doorbraakthema's van de Doornakkers is individueel, persoonsgericht en maatwerk. Om een goede basis te leggen voor een wijk waar mensen kansen hebben en waar het weer prettig wonen is, is ook extra inzet op een aantal voorwaarden nodig. Wij onderscheiden daarbij de inzet op veiligheid, openbare ruimte, informatie en advies in de wijk, verbeteren sociale samenhang, opvoedondersteuning, activiteiten voor jongeren, voorzieningen en visieontwikkeling.

De volgende partners willen zich hiervoor inzetten: Het Veiligheidshuis (de 13 partners), Woonbedrijf, Trudo, Wooninc, Domein, Openbare Bibliotheek Eindhoven, Ergon, Welzijn Eindhoven, ROC, GGzE, ReWork, Fontys, Kosmose, CultuurXpress, GGD, Van Abbemuseum, De Overslag, Politie, Lumensgroep, Stadsprojecten, Buurtplatform Doornakkers, Palet, Centrum van de Kunsten, MaMo, Neos, Buurtadvies, SPIL Boschakker, Kosmose, Basisschool Kameleon, Stichting Interact, Peuter Plaza, ZuidZorg, Korein, CKE, KNAP, Stichting De Bakkerij, Polyground.

Zij bieden Doornakkers ondermeer: ondersteuning door veiligheidsnetwerk, informatie en advies voor iedereen in de wijk, straat in uitvoering, beter een goede buur..., Murga. Eindhoven viert feest, Artist Beyond the Walls, Marktplaats Sociale preventie, bruisende wijkactiviteiten, Doornakkers Doe Mee, Betrokken burenbuurt, onbekend maakt onbemind, buurtacademie, buurttheater maakt onderwerpen bespreekbaar, MaMo theater & educatie, in de straat daar woont een mens, buurtidols Doornakkers/burenbuurt, creatieve bewoners, samen leven is samen spelen en samen leren, je hebt een hele wijk nodig om een kind op te voeden, cultureel actieve kinderen in het SPIL centrum, KIWI Kind in Wijk, kansen voor kinderen in krachtwijken, meer betrokkenheid met activiteiten voor en door jongeren, jongeren worden actief in de buurt door blind date, plek voor panna's, dunks en ollies, go fo it!, beroepen in beeld, succesvol gebruik SPILcentrum Boschakkers – de Toeloop, SPIL Boschakker bindt, woonvorm Turkse Senioren, woonvorm Turkse Senioren.

Door focus te leggen op de drie voornoemde doorbraakthema's verwachten wij dat we in belangrijke mate het verschil kunnen maken voor een aantal hardnekkige vraagstukken in de wijk. Kenmerk van onze aanpak zijn individuele, persoonsgerichte maatwerkinterventies. Tegelijkertijd zijn wij van mening dat ook een aantal meer collectief gerichte maatregelen aan de orde zijn. Wij zetten dan ook onverkort in op het realiseren van een schone, veilige en leefbare wijk als noodzakelijke randvoorwaarde voor wijken waar mensen kansen hebben en waar het weer prettig is om te wonen.

Openbare ruimte

De toestand van de openbare ruimte is een belangrijke factor voor de leefbaarheid van hun wijk. Zij is ook bepalend voor de mate waarin de bewoners tevreden zijn over hun leefomgeving. In Doornakkers heerst grote onvrede over de kwaliteit van de openbare ruimte. We zullen daarom aanvullend investeren in zowel van de kwaliteit van de openbare ruimte, als het onderhoud ervan.

In Doornakkers wordt daarom een extra impuls gegeven aan de intensivering van het onderhoud. Geconstateerd is dat de openbare ruimte op een aantal plaatsen een verloederde indruk maakt. We zullen voor de korte termijn in ieder geval de **reguliere onderhoudsinspanningen opvoeren**. Daarbij kan gedacht aan het vaker en sneller opruimen van zwerfafval, meer vegen, beter groenonderhoud en sneller graffiti verwijderen. Daarnaast wil de gemeente inzetten om gedurende een af te spreken periode in Doornakkers een '**reparatieteam/klussenbus**' in het leven te roepen voor bijvoorbeeld klein straatwerk, kolken en boomwortelproblematiek, waarbij gebruik wordt gemaakt van het onbenutte arbeidspotentieel in de wijken. Hier ligt ook de relatie met initiatieven rondom de buurtbeheerbedrijven.

Uiteraard zullen deze activiteiten in nauwe samenspraak met de bewoners uitgevoerd worden. Zij zijn bij uitstek in staat om aan te geven welke zaken met de meeste prioriteit aangepakt moeten worden. We willen hiermee hun betrokkenheid bij de leefbaarheid van de buurt vergroten door hen meer invloed te geven bij de keuze voor inzet van de extra impulsen. Tegelijkertijd willen we de bewoners ook actief stimuleren om hun **eigen bijdrage** te leveren aan de leefbaarheid van de wijk door ze maximaal te motiveren middels de Straat aan Zet-aanpak. Voorbeelden hiervan zijn het gezamenlijk opknappen van achterpaden of voortuinen. Dit levert ook een positieve bijdrage aan de sociale samenhang in de wijk. Bijzonder aandachtspunt in de beleving van de openbare ruimte ligt bij de braakliggende terreinen in de wijk. Onderzocht zal worden hoe deze een betere (tijdelijke) functie krijgen en positief kunnen bijdragen aan de beleving van de wijk, bijvoorbeeld voor culturele activiteiten.

De inrichting van de openbare ruimte is van invloed op de ervaren gezondheid in de buurt en kan een rol spelen in het stimuleren van gezond gedrag. Nodigt de openbare ruimte uit tot bewegen (lopen, wandelen, fietsen), spelen, sporten en ontmoeting? Bij het gebruik van braakliggende terreinen en de inzet van openbaar groen wordt hiermee nog onvoldoende rekening gehouden. Daarnaast dragen voldoende hygiëne en onderhoud van de openbare ruimte en van maatschappelijke voorzieningen bij aan een gezonde leefomgeving en daardoor ook aan gezondheidsverbetering. Dat geldt ook voor reductie van bijvoorbeeld geluids- en stankoverlast ten gevolge van bijvoorbeeld het treinverkeer.

Met deze extra inzet snijdt het mes aan vele kanten. Er is snel te realiseren waarneembare aandacht voor de openbare ruimte in de wijk, schone straten en snelle reparaties voorkomen verpaupering en het creëert extra laagdrempelige werkgelegenheid en/of dagstructurering.

Naast de extra onderhoudsimpulsen zal ook voor de langere termijn bezien worden hoe de belevingswaarde van de wijk verder verbeterd kan worden vanuit stedenbouwkundig perspectief. Dit zal verder uitgewerkt worden in het traject van visieontwikkeling en meerjarenprogrammering. Gedacht moet worden aan een betere ontsluiting van het Wasven en de Urkhovense Zegge, het wegnemen van barrières, zoals de archaische gelijkvloerse spoorwegkruisingen in de Tongelresestraat. De nieuwbouw in Tongelresche Akkers wordt ontsloten door de gereconstrueerde Quinten Matsyslaan, maar hoewel die onlangs is aangesloten op de Ring, is die niet goed zichtbaar en leidt die bovendien zeker vooralsnog langs een minder aantrekkelijke strook van bedrijfsbebouwing, waardoor de entree allure mist.

Veiligheid

Om het subjectieve veiligheidsgevoel van de bewoners te verbeteren zetten we, zoals eerder vermeld, in op het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte en het faciliteren van ontmoeting, waardoor men elkaar beter leert kennen in de wijk.

Dit laat onverlet dat er een aantal hardnekkige overlastproblemen in de wijk aangepakt moeten worden. Deze concentreren zich veelal op een aantal plaatsen in de wijk. Hier is het leveren van **gebiedsgericht maatwerk** het devies, alsmede een goede balans tussen preventie (presentie/toezicht), curatie (zoals verslaafdenzorg) en repressie. Achtergronden van de overlast en criminaliteit verschillen namelijk aanzienlijk.

Om effectief op te kunnen treden is het noodzakelijk de **overlastveroorzakers** zoveel mogelijk te **kennen** en ze (zichtbaar) **in beeld te houden**. Dit geldt met name voor risicojongeren. De casusgeoriënteerde werkwijze van het Veiligheidshuis levert hier een bijdrage. Een goede aansluiting op het versterkte signaleringsnetwerk in de wijk is hierbij noodzakelijk, alsmede een goede rolverdeling tussen de wijkagenten en de buurtmaatschappelijk werkers. Presentie in de wijk is op dit gebied ook cruciaal. De beoogde centrale regie in de wijk is ook hierop van toepassing.

Om daadwerkelijk verschil te kunnen maken in Doornakkers is draagvlak en vertrouwen van de bewoners cruciaal. Daarom moeten goedwillenden het gevoel hebben dat ze maximaal ondersteund worden door een betrouwbare overheid. Tegelijkertijd moet tegen negatief gedrag consequent opgetreden worden. Gedogen ondergraaft het vertrouwen.

Wat vragen we van het Rijk

Presentie in de wijk is van groot belang, zowel vanuit preventief als reactief oogpunt. Wij vragen van het Rijk extra inzet in de veiligheidsketen, zodat snel en effectief opgetreden kan worden tegen illegale activiteiten en onveilige situaties. De regie en prioritering hiervan dient te liggen bij het Veiligheidshuis in nauwe samenspraak met de coördinatie in de wijk. Voorkomen moet worden dat organisaties op eigen houtje gaan optreden in de wijk en wellicht preciaire situaties verstoren.

Bijlage: Indicatief financieel perspectief

Deze bijlage zal ingevuld worden in de definitieve versie van het Wijkactieplan